

Vážený pane prezidente Zemane,

děkujeme Vám za rychlou reakci na dopis vyjadřující naše znepokojení z vašeho pozvání uzbeckého prezidenta Islama Karimova na oficiální návštěvu Prahy.

Zmínil jste tři body, na které reagujeme následovně:

Za prvé, Václav Klaus navštívil Taškent v roce 2004, tedy před andižanským masakrem z května 2005. Po této události se vztahy mezinárodní komunity – a zejména vztahy EU – s uzbeckou vládou zásadně změnily. Jak víte, Česká republika, společně s ostatními členskými státy Evropské unie, zavedla sankce vůči uzbecké vládě kvůli vytrvalému odmítání umožnit mezinárodní nezávislé vyšetření zabití stovek protestujících v Andižanu a tvrdých zákroků vůči nim. A dále kvůli uvěznění početných obhájců lidských práv a novinářů kvůli snaze zdokumentovat a vznášet otázky o masakru. Navíc, jak uvádíme v našem původním dopise, diplomatická zdvořilost je důležitá, avšak věříme, že by bylo vhodné počkat s pozváním do doby, než budou jasné důkazy o tom, že prezident Karimov podnikl konkrétní pozitivní kroky v souladu s kritérii základních lidských práv tak, jak je vnímá EU a jak jsou zakotveny v početných oficiálních vyjádřeních.

Za druhé, když prezident Karimov navštívil Brusel v lednu roku 2011, pozvání bylo učiněno ze strany NATO, ne EU. Navíc, většina vysokých představitelů – včetně předsedy Evropské rady Hermana Van Rompuya, vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonové a belgického krále nebo ministra zahraničí – se zdržela schůzky s ním. Předseda Evropské komise José Manuel Barroso se s ním setkal, avšak za hlasitých a silných protestů většiny organizací, které podepsaly tento dopis. Je důležité uvést, že ve veřejném prohlášení po setkání pan Barroso jasně uvedl, že „posilování vztahů s Uzbekistánem, jemuž by byla Evropská unie otevřena, je přímo závislé na uzbeckých reformách a pokroku, zejména v oblasti lidských práv, demokratizace a vlády práva.“

Podívejte se, například, na tento veřejný dopis z dané doby:

<http://www.europeanvoice.com/article/2011/january/congratulations-mr-karimov/69949.aspx>

Nebo protest organizace RSF:

http://en.rsf.org/uzbekistan-rights-and-freedoms-left-off-20-01-2011_39369.html

Nebo protest organizace CPJ:

<http://cpj.org/2011/01/cpj-asks-eu-to-press-uzbekistan-on-its-press-freed.php>

a zde

<http://cpj.org/blog/2011/01/eu-has-contradictory-message-on-karimov-lukashenko.php>

Nebo protest HRW:

<http://www.hrw.org/news/2011/01/19/letter-european-commission-president-barroso-uzbek-president-islam-karimov-s-visit-b>

Nebo protest organizace:

<http://nadejda-atayeva-en.blogspot.fr/2011/01/free-europe-embraces-uzbek-dictator.html>

a zde:

<http://nadejda-atayeva-en.blogspot.fr/2011/01/karimov-will-visit-brussels-january-24.html>

Je jich samozřejmě mnohem více. Navíc, mnoho Uzbeků, včetně lidsko-právních aktivistů, kteří byli dříve vězněni a mučeni v Uzbekistánu, přijeli do Bruselu osobně protestovat . Několik fotografií z protestů je zde: <http://www.fidh.org/en/eastern-europe-central-asia/uzbekistan/Flash-protest-around-the-official.8967>

a zde:

<http://nadejda-atayeva-en.blogspot.fr/2011/01/demonstration-in-brussels-in-support-of.html>

Za třetí, zatímco představitelé USA uznávají roli Uzbekistánu ve válce v Afganistánu, americká vláda také dlouhodobě kritizuje Taškent za bezútešný stav v oblasti svobody vyznání. Jedná se například o více než desetileté úsilí Taškentu, jenž pod rouškou boje proti „terorismu“ svévolně zadržuje a vězní tisíce věřících, kteří vyznávají svou víru pokojně avšak mimo přísné státní kontroly. Podívejte se na zprávu „*USCIRF's 2013 Annual Report on the State of International Religious Freedom Identifies World's Worst Violators*,” z dubna 2013, <http://www.uscifr.gov/news-room/press-releases/3986.html>. Nicméně, mnoho z podepsaných organizací je kritických vůči postoji Washingtonu k Uzbekistánu. Mnohé opakovaně naléhaly na americkou vládu, aby přijala širší politiku ochrany lidských práv, včetně pravidelných veřejných prohlášení o pokračujícím porušování lidských práv a vyvození významných politických důsledků z neschopnosti Taškentu situaci zlepšit.

Například jen před několika týdny organizace HRW prohlásila, že „se americká vláda stále vyhýbá vyvodit vážné politické důsledky z neschopnosti Uzbekistánu zlepšovat situaci v oblasti dodržování lidských práv.“

Viz: <http://www.hrw.org/world-report/2014/country-chapters/uzbekistan?page=3>

Nebo článek organizace HRW ve *Foreign Policy* z roku 2011:

<http://www.hrw.org/news/2011/11/16/kisses-karimov>

Nebo příklad staršího článku z roku 2003:

<http://www.hrw.org/reports/2003/03/25/name-counter-terrorism-human-rights-abuses-worldwide>

Nebo zpráva od organizace Freedom House z roku 2011, říkající, že „USA se sklání příliš hluboko“ v případě Uzbekistánu:

http://www.freedomhouse.org/blog/courting-uzbekistan-united-states-stoops-too-low-0#.Uvj3B_IdVg0
http://www.freedomhouse.org/blog/courting-uzbekistan-united-states-stoops-too-low-0%23.Uvj3B_IdVg0

Nebo od organizace CPJ:

<http://cpj.org/blog/2012/01/what-us-cant-accept-in-belarus-it-supports-in-uzbe.php>

Nebo tyto početné články od *Cotton Campaign* o potřebě podmínit obchod dodržováním lidských práv:

http://www.nytimes.com/2014/01/03/opinion/plea-for-fair-cotton-harvest.html?_r=0
<http://www.cottoncampaign.org/2013/05/15/ilrf-calls-on-u-s-customs-service-to-halt-imports-of-forced-labor-cotton-from-uzbekistan/>
<http://www.theguardian.com/world/2013/jan/10/cotton-slavery-uzbekistan?INTCMP=SRCH>
<http://www.cnn.com/video/#/video/world/2013/02/21/cfp-pkg-clancy-uzbek-cotton.cnn>
<http://www.cottoncampaign.org/2012/10/29/end-cotton-crimes-remove-trade-preferences-for-uzbek-cotton/>

A také další články od *Cotton Campaign* o potřebě USA a EU prioritizovat lidská práva v jejich diplomacii:

<http://www.cottoncampaign.org/2013/12/04/open-letter-to-the-eu-special-representative-for-central-asia/>
<http://www.cottoncampaign.org/2013/03/15/uzbekistan-must-end-state-sponsored-slavery/>
http://www.cottoncampaign.org/wp-content/uploads/2012/07/Letter_EUSpecRepCA_PatriciaFlor_25July2012.pdf
<http://www.cottoncampaign.org/2012/05/30/cotton-campaign-seeks-eu-support-for-ilo-monitoring-in-uzbekistan/>

Nebo od organizace FIDH: <http://www.fidh.org/en/americas/usa/As-Hunger-Strike-Enters-Third-Month-25-Prominent-Human-Rights-13142>

Uvítáme příležitost dále rozvinout tyto tři body a naši práci ohledně Uzbekistánu, pokud byste si přál být informován o našich dlouholetých kolektivních zkušenostech s výzkumy a analýzou lidsko-právní situace v Uzbekistánu.

S pozdravem,

Níže podepsaní:

Association of Human Rights in Central Asia, www.nadejda-atayeva-en.blogspot.com

Association International Human Rights - "Fiery Hears Club", www.jarayon.com

Committee to Protect Journalists (CPJ), www.cpj.org

The Cotton Campaign, www.cottoncampaign.org

European Center for Constitutional and Human Rights (ECCHR), <http://www.ecchr.de/>

Expert Working Group

Fédération Internationale des Droits de l'Homme, www.fidh.org

Freedom House, www.freedomhouse.org

Human Rights Watch (HRW), www.hrw.org

International Partnership for Human Rights, www.IPHRonline.org

Liga lidských práv, www.llp.cz

NaZemi, www.nazemi.cz

Norwegian Helsinki Committee, www.nhc.no

People in Need, www.clovekvtisni.cz

Reporters Without Borders (RSF), www.rsf.org

Sunshine Coalition, @sunshineuz